N°. 135. 1859.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 10 November.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags. Binnen [illegible] gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens, [illegible] uitgave.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte of doodbekendmakingen enz., van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.
Voor elke plaatsing moet 35 cent voor zegel worden betaald. De betaling geschiedt kontant.

Editie van woensdag avond 8 ure.

Aankondigingen
VAN HET RIJKSBESTUUR, PROVINCIALE EN GEMEENTEBESTUREN.

Bekendmaking.

De burgemeester en wethouders van Vlissingen,

doen te weten: dat door den raad dier gemeente, in zijne vergadering van den 26 october 1859, is vastgesteld de volgende

VERORDENING, houdende wijziging in de Verordening van algemeene plaatselijke policie in de gemeente Vlissingen.

Wijziging van de, bij besluit van den gemeenteraad in zijne vergadering van den 13 augustus 1858, vastgestelde verordening, houdende wijziging van art. 60 van de op den 21 julij 1856, door den raad vastgestelde verordening van algemeene plaatselijke policie.

"Achter de laatste alinea van dat gewijzigd artikel te voegen;

»Landbouwers in deze gemeente gevestigd, zullen de onvermengde koe- en paardenmest, welke langer dan eene maand, door hen is verzameld, eens in het jaar, gedurende de maand september ook bij dag, naar hunne eigene of bij hen in gebruik zijnde landen mogen vervoeren."

Aldus vastgesteld door den gemeenteraad van Vlissingen, den 26 october 1859.

De burgemeester,
J. W. CALLENFELS.
De secretaris,
P. FORBES WELS.

Zijnde deze verordening aan de gedeputeerde staten van Zeeland, volgens hun berigt van den 1 november 1859 no. 86, in afschrift medegedeeld.

En is hiervan afkondiging geschied waar het behoort, den 8 november 1859.

De burgemeester en wethouders van Vlissingen,
J. W. CALLENFELS.
De secretaris,
P. FORBES WELS.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 9 november.

Het wetsontwerp op de spoorwegen is in de tweede kamer heden uitvoerig verdedigd door den heer Hoynck van Papendrecht. Daarentegen hebben de heeren van Asch van Wyck, Luyben en van Nispen van Sevenaer er zich tegen verklaard. De heer van Asch van Wyck heeft daarbij aangedrongen op den aanleg van spoorwegen door den staat, en de rigting, bij het ontwerp aangenomen, bestreden.

Een meer uitvoerig verslag der zittingen van maandag en dingsdag vindt men hier achter onder Staten generaal.

Door den gemeenteraad is heden tot lid van de plaatselijke schoolcommissie benoemd de heer mr. N. C. Lambrechtsen van Ritthem.

Den heer G. J. Sprenger is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als commissaris over de wisselbank, ten gevolge zijner benoeming tot lid van gedeputeerde staten.

Van de in 1856 aangegane geldleening ad ƒ 18000 zijn met 1 januarij 1860 aflosbaar gesteld, bij uitloting, de aandeelen nos. 1, 7, 10, 16, 20 en 22, ieder ad ƒ 500.

In de afgeloopene week vonden twee arbeiders, bij het graven eener sloot tusschen een stuk bouwland en den straatweg, eenige minuten buiten de Noordpoort in, eene diepe zandlaag, het geraamte van een volwassen man.

Waarschijnlijk was het van een slagtoffer van een der menigvuldige schermutselingen, die tijdens het beleg van 1572—1574 tusschen de spaansche bezetting dezer stad of van het kasteel Popkensburg onder St. Laurens en de nederlandsche belegeraars plaats liepen. Het is bekend hoe Jacob Simonsz. Schotte, later burgemeester dezer stad, op den zelfden weg bij het zoogenoemde spanjaardsputje den vijand een belangrijk verlies toebragt, en hoe de verbittering, naar P. C. Hooft zegt »zoo bijster was dat de verstikte menschen [illegible]gen en greenzen in de boomgaarden onder de stadt en kro[illegible]en met hun getal en zwaarte, in plaats van 't vroolijk ooft, de[illegible]ghen."

In de laatste aflevering van het Album der natuur, bespreekt *prof. P. Harting de twee gewigtigste nederlandsche uitvindingen* op natuurkundig gebied: den verrekijker en het microscoop. Die mededeeling heeft voor onze stadgenooten eene bijzondere waarde, *omdat beide uitvindingen in Middelburg* hebben plaats gehad. Johannes Lippershey, ook wel Laprey genoemd, uit Wezel afkomstig, vestigde zich na als metselaar te hebben gewerkt, *later als brillenslijper in het huis genaamd »De drie vare gesichten"* in de Kapoenstraat alhier. In 1608 vervaardigde hij het eerste »instrument om verre te sien." Zijnen stadgenoot en buurman, *Hans of Johannes Janssen, komt met diens zoon* Zacharias Janssen de eer toe van reeds vroeger, waarschijnlijk in 1509, het microscoop te hebben uitgevonden.

Hoewel na het belangrijke stuk *van prof. Harting* de zaak toch nog altijd eenigzins duister blijft, is dit echter zeker, dat de beide uitvindingen te Middelburg hebben plaats gehad en dat Lippershey gunstiger *beoordeeling verdient dan tot heden* wel eens is geschied. Voor verder onderzoek is het misschien niet ondienstig eens te herinneren dat een geacht ingezeten *dezer gemeente nog* twee *verrekijkers, een korten en een langen* bezit, welke volgens de overlevering onder de eersten zouden behoord hebben die alhier vervaardigd werden. Op de alhier in 1857 *gehoudene tentoonstelling van voorwerpen van nijverheid*, waren deze kijkers ter bezigtiging gesteld.

Aan de uitvinding van het microscoop, zoo wel als van den verrekijker, is de *hedendaagsche wetenschap zoo veel verschuldigd*, dat den hoogleeraar de wensch uitspreekt dat spoedig op de Groote Markt alhier, een waardig gedenkteeken zal verrijzen, hetwelk de dankbare hulde *verkondigt van het nageslacht* aan de twee burgers, waarop Middelburg reden heeft trotsch te zijn. De tegenwoordige gedenksteen aan den kerkmuur dient slechts om eene dwaling te verspreiden en kent aan Janssen toe wat Lippershey verrigtte.

De afbeeldingen van Lippershey en Zacharias Janssen, ontleend aan het zeldzaam wordend boek van Borellus *»De vero telescopii inventore,"* verhoogen de belangrijkheid van genoemd geschrift.

Door de commissie tot het examineren van varenslieden, zijn na afgelegd examen diplomas uitgereikt: als 1en stuurman aan F. P. Smith, K. C. Crucq en C. Delzenne, allen van Middelburg, en L. Goedheer van Scheveningen, benevens als 2en stuurman aan A. Koek van 's Gravenhage.

Wij vernemen dat de heer mr. J. G. de Backer, kantonregter te Kortgeen, tot regter in de arrondissements-regtbank te Goes is benoemd.

De Nederlandsche stoompost behelst het volgende:

Men zal zich herinneren, dat in de vorige zitting der staten-generaal een wets-ontwerp is verworpen tot regeling eener, overeenkomst tusschen de regering en de maatschappij tot indijking der Ooster Schelde. In gevolge de concessie meenen wij is de regering thans eigenaar van al de werken, die door de maatschappij zijn uitgevoerd en is den hoofd-ingeneur van den waterstaat in Zeeland aangeschreven, die in bezit te nemen.

Tegen het einde dezer maand wordt H. M. de koningin uit Nizza over Straatsburg en Stuttgardt in de residentie terug verwacht. Het is ons zeer aangenaam hierbij te mogen vermelden, dat het zachte klimaat op haren gezondheidstoestand een gunstigen invloed schijnt uit te oefenen, daar H. M. thans zeer welvarende is.

Men schrijft uit Berlijn, dat op de schitterende soirée, door den nederlandschen gezant te Berlijn, den baron Schimmelpenninck van der Oije, den 4 dezer ter eere van Z. K. H. den prins van Oranje gegeven, de leden van het corps diplomatique ieder afzonderlijk aan Z. K. H. voorgesteld werden.

De prins-regent van Pruissen heeft aan Z. K. H. den prins de orde van den Zwarten Adelaar geschonken.

Naar men thans weder verzekert zal de prins aanstaanden dingsdag naar 's Hage terug keeren.

Naar een door het Algemeen handelblad medegedeeld berigt, zal de heer Sloet tot Oldhuis in het »lites finiri oportet," ten opzigte van de afschaffing der tienden, zoo als het voorloopig verslag zich omtrent zijn vernieuwd voorstel daartoe uitdrukt, voor alsnog niet berusten, en mitsdien den raad om gezegd voorstel in te trekken, niet opvolgen, zoo dat alsdan door eene stemming van de tweede kamer der staten generaal zal moeten uitgemaakt worden, wat die tak der wetgeving thans in de gewigtige aangelegenheid der tienden ten behoeve van onzen landbouwenden stand wil doen.

Volgens eene opgave in het Weekblad voor geneeskundigen was het getal der te Utrecht door de cholera aangetasten op den 31 october jl. geklommen tot 384, waarvan 246 overleden en 76 herstelden.

Te Amsterdam bedroeg op 1 dezer het totaal cijfer der aangetasten 129, terwijl in de laatste vijf dagen geene nieuwe gevallen waren bijgekomen.

De keizerin der Franschen heeft den wensch te kennen gegeven, dat alle naar Compiègne uitgenoodigde dames geene crinolines, en voor de wandeling en het gewone toilet slechts wollen kleederen zouden dragen. De kleederen zullen ook niet meer lang en slepend, maar kort zijn.

Benoemingen en besluiten.

Eervol ontslag verleend bij besluit van 4 dezer, aan H. K. J. van den Bussche, als notaris te Goes, en voorts benoemd tot notaris ter stadplaats de gemeente Goes H. K. Dominicus van den Bussche, candidaat-notaris aldaar, een en ander in te gaan met den 15 dezer.

Benoemd bij besluit van 6 dezer, bij den grooten staf, tot generaal-majoor den kolonel J. M. graaf van Lynden, van dien staf, Zr. Ms. eersten adjudant, met bepaling, dat hij, in dien verhoogden rang, zijn tegenwoordig tractement zal blijven genieten.

Z. M. heeft goedgevonden den heer J. Graat, kommies bij de directie der marine te Willemsoord, te benoemen tot ridder der orde van de Eikenkroon.

Kerk- en schoolnieuws.

De heer J. J. Gobius du Sart, predikant te Bleskensgraaf, *heeft voor het op hem uitgebragte beroep naar Sluis* bedankt.

Marine en leger.

Het *instructievaartuig* Urania is van Willemsoord naar Amsterdam gebragt, om in het drooge dok schoongemaakt te worden en verder aldaar te overwinteren.

— Het te Amsterdam *nieuw gebouwde vuurschip* is naar Willemsoord overgebragt om aldaar gereed te worden gehouden, ten einde des noods dat op de Noordpunt van de Hinderbank liggende, te vervangen. Het staande wand daarvan bestaat geheel uit ijzerdraad-touwwerk, aan 's rijks lijnbaan vervaardigd.

— Den 5 dezer is op 's rijks werf te Amsterdam de kiel gelegd voor het aldaar aan te bouwen schroefstoomschip der 2de klasse Zoutman. Nadat deze op de stapelblokken was geplaatst,

werd het bord, dien naam bevattende, door den kapitein ter zee C. J. Berghuis, directeur en kommandant der marine aldaar, daaraan gehecht, waarna deze tot de daarbij aanwezige civiele en maritieme autoriteiten eene korte kernachtige aanspraak rigtte, welke door den hoofdingenieur H. G. Jansen werd beantwoord. Een luid driewerf hoezee van het werfvolk en gelukwenschingen aan den directeur en kommandant en aan den hoofdingenieur, besloten deze plegtigheid.

— Zr. Ms. schroefstoomschip Cornelis Dirks is, blijkens een bij het departement van marine ontvangen brief van den kommandant van gemelden bodem, den luitenant ter zee der 1ste klasse J. F. Koopman, den 3 dezer ter reede Duins geankerd. Aan boord van dien bodem was alles wel.

Burgerlijke stand.

Middelburg.

Eerste huwelijks afkondiging op den 6 dezer: P. Baard, jm. 24 j., met E. Akkermans, jd. 21 j. C. de Wolff, jm. 30 j., met M. J. van Male, jd. 33 j. A. J. de Ruyter, weduwn. 35 j., met P. van den Broeke, wed. 28 j. J. Grosma, jm. 46 j., met M. A. Waltman, jd. 48 j. H. van Houte, jm. 29 j., met S. J. Meyboom, jd. 26 j. Jhr. C. P. L. van Kinschot, weduwn. 53 j., met M. V. de Jonge, wed. 43 jaren.

Vlissingen, van 29 october tot 5 november.

Gehuwd: J. F. C. Rozenberg; jm. 27 j., met J. W. van der Staal, jd. 26 j. G. Wisse, jm. 23 j., met H. de Witte, jd. 22 j. D. Stroo, jm. 21 j., met M. van Maarele, jd. 22 j. A. van Wijck, jm. 24 j., met M. de Winde, jd. 25 j. J. Vermeulen, weduwn. 54 j., met E. Poley, jd. 46 jaren.

Bevallen: W. J. Melse geb. Baljeu, d. H. Mounier geb. Belfroid, d. J. E. Meijer geb. Bastiaansen, d. W. Kemeling, geb. Christiaanse, dochter.

Overleden: C. P. de Ruissaux, d. 13 m. E. Bijl, jd. 21 jaren. W. J. S. Torré, weduwe N. L. Koops, 60 j. A. van Leeuwen, weduwe B. van Kleeven, 67 j. M. M. van Dalsum, d. 1 m. J. A. Voorman, man van A. J. Pieterse, 41 j. L. M. Lubijn, wed. S. Bouvet, 79 jaren.

Goes, van 29 october tot 5 november.

Gehuwd: F. G. Riggart, jm. 37 j., met C. F. Cornelis, wed. 31 j. J. Gelck, jm. 25 j, met J. van de Wijngaert, jd. 25 jaren. J. Gunst, jm. 23 j., met J. M. Remijn, jd. 22 j. L. Thoen, jm. 26 j., met J. Roet, jd. 24 jaren.

Bevallen: M. v. d. Dorpel geb. Sinke, d. M. M. Kooman geb. de Wijs, d. A. A. C. Olivierse geb. Harinck, d. C. van Agten geb. v. d. Reit, z. K. Streijaards geb. Slavekoorne, d. M. Kiters geb. Reynhout, d. C. de Hilde geb. Hendrikse, d. J. Meijers geb. de Schipper, z. K. Emmanuel geb. Cohen, z. (levenl.)

Overleden: A. Mol, 18 j. (te Delft.) E. Cohen, wed. J. Bannet, 69 j. C. Schrijver, man van J. Kesselaar, 48 j.

Zierikzee, van 29 october tot 5 november.

Gehuwd: J. L. Westenberg. jm. 35 j. met C. Beekman, jd. 36 j. W. Buijters, weduwn. 35 j. met M. van Loozen, jd. 40 j. T. Goos, weduwn. 42 j. met A. de Blok, jd. 40 j.

Bevallen; M. van Stapper geb. van de Polder, z. M. Juyn geb. de Keyzer, z. E. Slager geb. Seese, d. A. Vorstheuvel Labrand geb. Moermans, z. A. E. van Westenbrugge geb, Leeuwe, d.

Overleden: J. Bakker, z. 3 m. C. Coumou, wed. van J. Gerritsen, 55 j. A. van Oostal. wed. van J. Bartelse, 80 j. W. Driendijk, vrouw van J. van der Vliet, 35 j. A. van Wildermesch, d. 7 m. J. Holm, wed. van T. Papeveld, 60 j.

Afloop verkoopingen en aanbestedingen.

Middelburg 7 november.

Een speelhof met daarop staande huizing, op den Buitensingel tusschen de Noord- en Koepoort, Wijk S no. 36; grondlasten f 12,60. Verkocht voor f 1050.

Thermometerstand.

7 novemb.	's avonds	11 ure	52 gr.
8 „	's morgens	7 „	49 „
„	's middags	1 „	52 „
„	's avonds	11 „	48 „
9 „	's morgens	7 „	42 „
„	's middags	1 „	50 „

Staten generaal.

TWEEDE KAMER.

Bij de maandag voortgezette beraadslaging over het wetsontwerp tot bekrachtiging der verleende spoorwegconcessien heeft de heer van Akerlaken het eerst het woord gevoerd. Die spreker zeide dat hij het in de zitting van 1856—57 medegedeelde plan om Nederland met een spoorwegnet te begunstigen, als de doos van Pandora had beschouwd, waaruit tal van jammeren zouden worden uitgestort. De daarop gevolgde gebeurtenissen hebben die vrees bewaarheid. Spreker heeft het tegenwoordige kabinet met sympathie en vertrouwen begroet en zich tot hiertoe met zijne voordragten genoegzaam geheel kunnen vereenigen, maar thans zag hij zich in zijne verwachting bitter teleur gesteld en zijn vertrouwen in de regering is door deze zaak geschokt. Daarop gaat die spreker voort:

De tegenwoordige toestand van 's lands schatkist kan bij uitstek gunstig genoemd worden. Na [illegible] voortzetting van rentebesparing, [illegible] millioen [illegible] en is thans eene bate [illegible] in 's lands schatkist aanwezig. En wanneer ik [illegible] terug denk, en mij het doel herinner, dat zich de [illegible] voorgesteld, dat de geldmiddelen tot hunnen normalen toestand zouden worden teruggebragt en wij eindelijk in staat [illegible] om door de inkomsten in de uitgaven te voorzien, en dat men, bij het voortdurend mild vloeijen der koloniale baten, met schuldamortisatie zoude voortgaan, dan verwondert het mij te meer, dat thans zulke zware offers van de schatkist worden gevorderd. Andere tijden brengen andere zeden mede. Nederland is rijk geworden, maar dat het dit land niet ga gelijk den behoeftigen man die, op eenmaal rijkdommen verkregen hebbende, aan het verkwisten is geraakt. Nu treedt de amortisatie op den achtergrond; spoorwegen zullen worden aangelegd; van de aanzienlijkste koopstad tot het kleinste gehucht, zullen zich spoorwegen uitstrekken, het koste wat het wille; daaraan zullen wij onzen overvloed besteden. Deze meening heeft bij velen in den lande ingang gevonden, en is als het ware op vele plaatsen eene aanstekende ziekte geworden. Het gouvernement, in plaats van als een kundig geneesheer, het kwaad met overleg te bestrijden, heeft daaraan voedsel gegeven, en wat het ergste is, het is zelf door die heerschende ziekte aangetast, zoo dat het kwaad ongeneeslijk is geworden. Het stelt voor eene subsidie te geven van 28½ millioen; het is voorzeker geene karige subsidie. Maar tot welk doel? Tot het aanleggen van werken van algemeen nut, waarbij het algemeen belang betrokken is? Zal de verdeeling van den buit gelijkmatig geschieden door alle deelen van het rijk? Wordt het geheele land, het zij men de verdeeling in provincien of die in kiesdistricten volge, even gunstig bedacht? Geenszins, de regering gaat zeer willekeurig, zeer onregtvaardig te werk. Is het niet of de regering bij den aanleg van spoorwegen er op uit is geweest om op eene meerderheid in deze kamers te kunnen rekenen, en heeft ze daarom niet voor vele oorden lijnen voorgesteld, waaraan zij vroeger niet heeft gedacht, en waarvoor zij zelve niet gestemd was? In de onvruchtbare heiden van Drenthe en van Noordbrabant, daar zullen spoorwegen worden aangelegd, in het bevolkte en vruchtbare Noordholland niet. Noordholland zal onregtvaardig worden bejegend, en even als een nederlandsch Siberie, in een geïsoleerden toestand worden gebragt. Terwijl Zeeland aan het vaste land zal worden gehecht door een spoorweg met hoogst onzekere resultaten, zal men bij eene andere wetsvoordragt van Noordholland dat gene maken, waarvan Zeeland zoo gaarne wenscht bevrijd te worden. Ik ga verder, dan had het vorige voorstel uit het oogpunt der regtvaardigheid nog verre de voorkeur verdiend. Men vergelijke slechts de spoorwegkaartjes van 1857 en 1859. Volgens het eerste, doorsnijden twee lijnen Noordholland; daar maakt deze provincie alzoo ook eene redelijke figuur; volgens het laatste zie ik alle andere provincien met lijnen ingesloten, Noordholland alleen uitgezonderd. En wat nu de doorgraving van Holland op zijn smalst betreft, ik zal mij bij deze gelegenheid onthouden dit voorstel te beoordeelen, maar ik wil alleen dit opmerken, dat ik die compensatie niet kan aannemen, en dat het kanaal Amsterdam mogt kunnen bevoordeelen, dat echter Noordholland niet is Amsterdam, en Amsterdam niet Noordholland; dat het kanaal alzoo Noordholland kan benadeelen, maar bevoordeelen nooit.

Bepaalde zich de gift der regering voor spoorwegen slechts tot 28½ millioen, welligt zou Noordholland zich er bij kunnen neêrleggen en van zijn aandeel in den buit afzien. Maar de plannen der regering gaan verder. Aanzienlijke sommen zullen besteed worden tot versterking van het land, het noodzakelijke gevolg van den aanleg van spoorwegen. De regering raamt die op f 1,700,000, maar die raming is zeer oppervlakkig. Volgens de verklaring van de regering zelve, is het onmogelijk die kosten te ramen, vóór de rigting van de spoorwegen langs vestingwerken en rivieren naauwkeurig is bepaald. En ik herhaal hier de vraag, door den amsterdamschen afgevaardigde reeds gedaan: is de minister van oorlog hieromtrent gehoord, en zoo ja, wat is zijne raming der kosten? Maar het zwaarste van alles is zeker de garantie voor een tijd van 50 jaren, tot een bedrag van 3½ millioen 's jaars. Daardoor is niet alleen alle uitzigt op verdere amortisatie verdwenen, maar daardoor is zelfs de vroegere rentebesparing van 5½ millioen nagenoeg vernietigd. Is dat niet een zwaarwigtig bezwaar, en wint dat niet aan kracht, wanneer men bedenkt, dat, welke illusien men zich ook over spoorwegen scheppe, dit toch altijd aan de toekomst blijft overgelaten, en dat ieder daaromtrent zijne individuële meeningen en gissingen heeft. Bij mij staat die garantie gelijk met eene wettelijk aangegane hoofdschuld, en dan zou ik nog liever zien dat de regering hoofdschuldeischer dan borg ware geweest. Om dus spoorwegen te verkrijgen, wier opbrengst onzeker is, zullen 28½ millioen worden opgeofferd, zal gedurende 50 jaren eene vaste rentelast van 3½ millioen worden bestemd, en zal het budget van oorlog eene aanzienlijke niet te berekenen verhooging moeten ondergaan, waartegen tot dus verre bij de kamer altijd zoo veel bezwaar [illegible] onze financien, en door de aanneming dezer wet zal in het nederlandsch financiewezen eene bres worden geschoten, voor geene digting welligt vatbaar. Wat de laatste jaren hebben tot stand gebragt, [illegible] zijn vernietigd, en aan het deugdelijk voornemen om de uitgaven door de inkomsten te dekken, zal de bodem zijn ingeslagen. Het nageslacht zal het met droefheid gadeslaan. Het is waar, dat nageslacht zal stoomen, maar het zal te bezien zijn op welke wijze en door welke opofferingen dit is tot stand gebragt. Daartoe wil ik niet medewerken, en om daartegen uitdrukkelijk te protesteren, heb ik het noodzakelijk geacht deze zaak niet met stilzwijgen te laten voorbijgaan.

Na ten slotte de verzekering gegeven te hebben dat hij geenszins tegen den aanleg van spoorwegen in het algemeen was, eindigde spreker met te verklaren dat hij de verwerping der tegenwoordige wet een zegen voor het vaderland zou achten.

De heer van Reede van Oudtshoorn heeft zich verklaard tegen de behandeling van de concessien van de Noorder- en Zuiderlijnen in één wets-ontwerp, als wordende daardoor, volgens hem, een zedelijke dwang aan velen opgelegd om zich, alhoewel overtuigd van het verkeerde der voorstellen, daarvoor te verklaren. De beide concessien in onderdeelen onderzocht hebbende, heeft hij de ontworpene lijnen ondoeltreffende gevonden tot goede verbinding van de zuider en noorder deelen van het land. In het ontworpen net had hij gaarne opgenomen gezien de lijn van Zwol op Utrecht, die zich om meer dan eene reden ter bevordering van een versneld vervoer langs den kortsten weg van het buitenland door het rijk aanbeval. In plaats van twee verbindingen aan de ooster- en wester-uiteinden, had hij eenvoudig eene enkele over Utrecht naar 's Hertogenbosch ter bereiking van de zuiderstreken willen daargesteld zien. Door de lijnen van Nijmegen naar den Bosch en van Rotterdam naar Breda achtte hij vooral de concessie van de zuiderlijn op te weelderigen voet te zijn ontworpen, waardoor te veel zou worden gevergd van de schatkist, dat op nuttiger wijze zou kunnen worden besteed.

De heer van Heiden Reinestein heeft zich verklaard tegen het denkbeeld van den aanleg van staatsspoorwegen, hetwelk vroeger geen genoegzaam aantal voorstanders heeft gevonden. Zijne rede had hoofdzakelijk de strekking om de aanvallen van sommige sprekers tegen de ontworpen lijn van Meppel over Assen naar Groningen te wederleggen. Uit statistieke opgaven toonde hij aan dat het bedoelde gedeelte der provincie Drenthe zich door een aanhoudend veelvuldig vervoer van personen en goederen gunstig onderscheidde boven deelen van Friesland die sommigen met eenen weg van Meppel over Heerenveen naar Leeuwarden wilden bevoordeelen. Drenthe daarenboven, deed hij uitkomen, ontwikkelde zich meer en meer door landbouw, nijverheid en handel; en die voordeelige toestand, meende hij moest worden toegeschreven aan de verbeterde communicatiemiddelen aldaar tot stand gebragt, en zou steeds aanhouden en verbeteren indien men voortging met die provincie met meerdere middelen van verkeer te begiftigen, waartoe ook de voorgedragen lijn krachtig strekken zou.

De heer Wintgens heeft de noodzakelijkheid aangetoond om de zaak der spoorwegen uit het oogpunt van algemeen en niet met betrekking tot locaal belang te behandelen. Aldus zou nog veel goeds kunnen gedaan worden in eene zaak, waarvan de loop sedert 1838 niet veel voordeeligs opgeleverd had. In de tegenwoordige wetsvoordragt verklaarde hij te bespeuren eene zekere weifeling, aan den dag gelegd van de zijde der regering die, naar hij meende, te veel moeite had besteed om aan de wenschen der vertegenwoordiging, in hare over dit onderwerp reeds uitgebragte vele verslagen opgenomen, te voldoen, [illegible] zelfstandigheid en eenheid van beginsel misten. In het algemeen belang keurde hij het noodig dat niet alles op eens wierd tot stand gebragt, maar eerst het noodigste, en hierbij was het noodig zijns inziens eerst wel uit te maken welke rigting een spoorweg moest nemen, ten einde door eene verkeerde keuze niet de bittere gevolgen te ondervinden, gelijk in Belgie plaats vindt. Frankrijk daarentegen, gelijk hij beweerde, was hierin als een voorbeeld te noemen, waar in tegenstelling met Noord-Amerika en Duitschland een stelsel was aangenomen, strekkende om de handelsteden en zeehavens met het binnenland te vereenigen langs de regtste wegen. Dergelijk stelselmatig geheel miste het voorgelegde voorstel, hebbende, zoo als hij in bijzonderheden opgaf, juist het stelsel van slingerende en niet kortste lijnen bij de regering aanhang gevonden, terwijl het middelpunt in plaats van in het hart des lands, aan de uiteinden gesteld werd, en [illegible] de

hoofdstad [illegible] de provincie Noordholland op onregtvaardige wijze afgezonderd werd. Aangaande de rivierovergangen was hij niet gerust gesteld dat de regeringsplannen [illegible] waren, even min of de lijn van Rotterdam over [den] Moerdijk wel als van het dringendste belang kon aangemerkt worden. Hij geloofde dat men voor het oogenblik genoeg zou doen, door langs de kortste wegen Rheine te verbinden met Harlingen en Utrecht, en deze laatste stad met 's Hertogenbosch, met vertakkingen naar Zeeland en Limburg, benevens eene lijn van Leeuwarden naar Harlingen te leggen. Deze zouden, volgens hem, moeten worden aangelegd door particulieren, die bewezen hebben van de noodige kapitalen te zijn voorzien. Dit in het gegeven geval niet zoo zijnde, zoo oordeelt hij dat de uitvoering, ook bij de aanneming der wet, groote moeijelijkheden zal opleveren. Wat de rentegarantie betreft, deze zoude hij op 4 pct. gesteld willen zien. Tegen de wet, welke hij hoopte niet te zullen worden aangenomen, verklaarde hij te zullen stemmen.

De heer Godefroi verklaarde de meening, die hij vroeger voorstond, nog aan te kleven, dat in deze zaak eerst eene wet had moeten zijn aangenomen, en dan concessie verleend. Het omgekeerde heeft hier plaats gehad, eene handeling die hij rekende te zijn eene belemmering voor de tweede kamer in de vrije uitoefening van het regt van amendement. Nu moeten de aan de goedkeuring der kamer voorgelegde artikelen der concessien onveranderd aangenomen of verworpen worden, hetgeen niet het geval zou zijn, indien, in aanmerking genomen de offers van den staat te vergen, eerst de kamer over de rigting der lijnen en meer bijzonderheden ware gehoord geweest, gelijk [in Frankrijk] en onlangs in Belgie geschiedde. Bij verwerping der wet meende hij dat de regering niet genoegzaam ingelicht zou zijn over de verlangens der kamer omtrent de rigting, terwijl hij geloofde dat zij zich op een beter standpunt zou geplaatst hebben, [illegible] gevolgd ware. Wat nu de geconcessioneerde lijnen betreft, zoo toonde hij aan dat, wat de noorderlijn aangaat, in het belang van het internationaal verkeer, eene aansluiting van Harlingen, Groningen met Rheine en Noord-Duitschland wenschelijk zou geweest zijn, even zeer als eene verbinding van den noorderweg met den Rijnspoorweg te Utrecht, en met Arnhem.

Met betrekking tot de zuiderlijn onderzocht hij de vraag welk stelsel de voorkeur verdiende, dat van twee of van een enkelen rivierovergang. Het stelsel door de regering aangenomen van twee overgangen aan de uiteinden van het land, was niet genoeg bewezen, het karakter van onmisbaarheid voor het algemeen belang te dragen, en het andere, dat hij verdedigde, dat van een overgang in het midden des rijks, niet aangetoond onmisbaar te zijn. In verband daarmede trad hij in een onderzoek van de mogelijkheid der daarstelling van den weg van Utrecht over Culemborg naar 's Hertogenbosch, en deed uitkomen dat uit een technisch, krijgskundig en financieel oogpunt dergelijk werk meer voordeel dan het plan der regering aanbood, waaromtrent hij in uitvoerige beschouwingen trad, vooral met betrekking tot de lijnen van Nijmegen naar den Bosch en even zeer naar Venlo, en die van Rotterdam over Dordrecht naar den Moerdijk en Breda; geene van welke lijnen hij in het algemeen belang noodig keurde en dit bewees door onderscheidene bijzonderheden omtrent de handelsbeweging zoo in het binnenland als met het buitenland.

Ten slotte deed hij uitkomen dat door de regeringsvoordragt Amsterdam geheel aan zich zelf werd overgelaten, en het gemis van eene goede verbinding van die stad met de overige niet [illegible] door een voorstel, gedaan tot doorgraving van Holland op zijn smalst.

Bij de dingsdag voortgezette beraadslaging heeft de heer Betz de voordragt der regering in eene langdurige rede verdedigd. De Zeeuwsche lijn beschouwde hij als gelukkig gekozen, als zullende strekken om de gansche provincie Zeeland met de meeste koopsteden binnen het rijk en ook met het buitenland in betrekking te brengen. Kunnende vooral de stad Vlissingen in de toekomst daarvan groote voordeelen trekken en als een voorhof van Antwerpen worden.

Van de [illegible] volgende sprekers verklaarden de heer [illegible] en de heeren Dommer van Poldersveldt en de [illegible] van het ontwerp.

[illegible] het voornemen te kennen gegeven tot het [illegible] der kamer zal verklaren de voorkeur te geven aan den aanleg van staatsspoorwegen.

Vervolgens voerde nog de heer van Lynden het woord, die zich [illegible] verklaarde hoe hij zijne stem zou uitbrengen.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

[Londen] 6 november. The observer zegt dat het gisteren door The morning post medegedeeld berigt omtrent het treffen eener overeenkomst tusschen Frankrijk en Engeland tot het houden van een congres, voorbarig is geweest, daar de onderhandelingen over de preliminairen nog voortduren.

Het zelfde blad meldt dat het tweede verdrag tusschen Frankrijk en Piemont gisteren geteekend is en dat het derde bezwaren oplevert.

Nog zegt The observer dat Engeland geen congres kan bijwonen, om blootelijk zijne goedkeuring te hechten aan voorwaarden, omtrent welke men vooraf is overeengekomen, en dat Pruissen en Rusland ook geene blinde medewerking kunnen verleenen. Het blad herhaalt dat Engeland nooit zijne goedkeuring zal schenken aan de gedwongen herstelling der hertogen of aan onbillijke hervormingsplannen. In den bekenden brief van keizer Napoleon werd veel geëischt, maar Engeland, Pruissen en Rusland stellen geen onvoorwaardelijk vertrouwen in de toezeggingen van den paus, dat hervormingen tot stand zullen worden gebragt.

— Jenny Lind heeft wederom eene nieuwe kunstreis door de drie koningrijken van Groot-Brittanje ondernomen. Zij bevindt zich thans in Ierland en heeft voor korten tijd te Dublin, met haar echtgenoot, den pianist Goldschmidt, en den viool-virtuoos Joachim, een luisterrijk concert gegeven. Zij was eveneens geëngageerd mede te werken tot een oratorium van Händel, dat op het einde van october te Dublin zou worden uitgevoerd.

Duitschland.

Weenen 6 november. Men verzekert op nieuw dat onze minister van financien, de heer von Brück, zich thans bezig houdt met het plan, om weder eene commissie voor de staatsschuld in het leven te roepen. Eene dergelijke commissie was reeds in 1817 benoemd, met het doel om contrôle uit te oefenen over het beheer der rijks-inkomsten en alles wat men het financiewezen in verband staat. Die commissie bleef bestaan tot 1829, zonder dat zij echter geregeld kon fungeren, want de bureaucratie, welke in haar een hinderpaal zag voor de oude sleur, werkte haar in alles tegen.

Men gelooft dat de commissie, waarvan op dezen oogenblik sprake is, bij wijze van verkiezing zal zamengesteld worden, en wel door de kamers van koophandel, de corporatien, de bank, de rekenkamer en de geregtshoven.

— Voortdurend wordt door den ministerraad behandeld het vraagstuk, rakende de betrekking waarin Venetie tot het keizerrijk zal komen. De stemming welke alhier te dien opzigte heerscht, is bijna lijnregt in strijd met hetgeen in den brief van keizer Napoleon aan koning Victor Emmanuel nopens de toekomst van Venetie wordt gelezen. Het laat zich zeer betwijfelen of er te dezen opzigte wel spoedig eene meerdere overeenstemming zal tot stand komen, hetgeen zoo vurig wordt gehoopt door hen, die de beslechting der bezwaren op het aanstaand congres verwachten.

Kassel 5 november. De tweede kamer heeft heden met 38 tegen 5 stemmen aangenomen het voorstel van een harer leden, om aan den keurvorst een adres te overhandigen, waarin het herstel der constitutie van 1831 wordt gevraagd.

Frankrijk.

Parijs 7 november. Volgens berigt uit St. Sebastiaan van den 8 dezer, dat door den Moniteur wordt medegedeeld, hebben twee transportschepen St. Sebastiaan verlaten, aan boord hebbende de brigade artillerie Montague en de regementen Toledo en de prinses.

Verder vermeldt de Moniteur de aankomst alhier van de hertogin van Leuchtenberg en hare kinderen, die zich, in gevolge eene uitnoodiging van den keizer en de keizerin, naar het paleis van Compiègne begeven.

— Het Journal des débats meent dat de spaansche regering het zegevierende leger niet uit Marokko zal kunnen terugvoeren zonder dat duurzame vruchten uit de behaalde overwinning voortvloeijen. Naar het blad meent, zou de regering eerlang in verlegenheid worden gebragt door de krijgshaftige geestdrift des volks aan den eenen en de houding van Engeland aan den anderen kant. Bij Engeland bestaat toch het vaste voornemen den oorlog zoo veel doenlijk te bekorten en de uitkomsten daarvan te beperken, terwijl het Journal des débats overtuigd is dat Frankrijk, hetwelk Spanje tot den krijg aanmoedigde, het ook zal schragen tot dat de onderneming geheel volbragt is.

— La patrie meldt heden avond dat de twee laatste vredesinstrumenten, nadat deze gisteren door de gevolmagtigden der drie mogendheden geparafeerd waren, heden zijn geteekend.

— Er is medegedeeld, dat er tusschen Engeland en Frankrijk, aangaande de doorgraving van de landengte van Suez, onderhandelingen waren geopend, dat het engelsche kabinet die onderneming meer toegedaan was dan vroeger, en dat lord John Russell eene nota aan de fransche regering daarover zou hebben gezonden. Dit alles wordt thans weder ontkend; men heeft wel eenige hoop, dat Engeland deze onderneming gunstiger zal toegedaan worden, doch niets duidt dit tot nu toe bepaald aan; het britsche kabinet is zeer verdeeld aangaande deze zaak.

— Men bespreekt nog steeds de bijeenkomst van den keizer van Rusland en den prins-regent van Pruissen, en verzekert dat daarbij gehandeld is over de mogelijkheid van een oorlog tusschen Frankrijk en Engeland. Keizer Alexander zou Pruissen de striktste neutraliteit hebben aangeraden.

— De Moniteur de l'armée bevat de jongste berigten uit China, waaruit schijnt te blijken dat de keizer van China eindelijk al het gewigt van den tegenwoordigen toestand beseft. Er zal een versterkt kamp worden opgerigt in de nabijheid van Peking, waar de keurbende der keizerlijke troepen wordt bijeengetrokken. Men zegt dat de keizer het voornemen heeft om in geval van nood de wijk te nemen naar Tartarye, hetgeen een zeer nadeeligen invloed op de onderhandelingen zou kunnen uitoefenen. Hij zou zich daarbij doen beschermen door zijne lijfwacht, ter sterkte van 70,000 man. Onder de opstandelingen bestaat groote tweedragt; een gedeelte gehoorzaamt aan de regering, te Canton gevestigd, een ander gedeelte heeft de vanen verlaten en is getrokken naar de grenzen der provincie Kunangtung, waar zij de stad Pas-Khing-Fu, hoofdplaats der provincie Nu-Kan, belegeren, welke laatstgenoemde provincie, in het midden des rijks gelegen, tot de voornaamste van China behoort. Mogt het hun gelukken om die stad in te nemen en zich in Nu-Kan te vestigen, dan zal de keizer daardoor tusschen twee vuren zijn gebragt, hetgeen de moeijelijkheden zeer zal doen toenemen.

Italie.

Uit Turyn wordt gemeld, dat de nationale vergaderingen der vier midden-staten op een en den zelfden dag zullen bijeenkomen, en gelijkluidende mededeelingen van hunne bestuurders zullen bekomen. Men verwacht, dat zij allen een regentschap van of van wege koning Victor Emmanuel zullen verlangen en diens zedelijken bijstand.

Voorloopig wordt gezegd, dat men Cavour of Garibaldi als dictator over Midden-Italie wil benoemen, om daardoor de plannen van Oostenrijk, die bij Napoleon te gereede ingang vinden, beter te kunnen tegenwerken. Overigens schijnt in Midden-Italie de meening veld te winnen, dat men zich wel onder koning Victor Emmanuel wil stellen, maar de zelfstandigheid der hertogdommen nog niet wil prijs geven, om geheel in Sardinie weg te smelten. — Voor de Romagna schijnt, bij de veranderde gevoelens van keizer Napoleon, nog het minste goeds te wachten. De napelsche troepen moeten inmiddels hunne winterkwartieren betrokken hebben, en van die zijde moet dus geen kwaad meer broeijen.

— De Corriere Mercantile van Genua van 3 dezer meent dat te Parijs reeds een antwoord van koning Victor Emmanuel op den brief des keizers ontvangen moest zijn, met die rondborstigheid en hartelijkheid geschreven welke men een edelmoedigen en magtigen vriend verschuldigd is, maar tevens met die kracht en die helderheid van blik, welke den italiaanschen koning waardig zijn. Dit acht genoemd blad echter nog niet voldoende en wil dat de wettige vertegenwoordigers van Centraal Italie hunne verklaringen zullen herhalen en daarbij die van Victor Emmanuel ondersteunen of inroepen, door een nieuwen stap op den weg der innigste vereeniging te doen.

— De inschrijving voor de nieuwe leening heeft tot nog toe de algemeene verwachting nog overtroffen. Tot zaturdag was te Turyn en in de provincien voor een som van 10 millioenen ingeschreven. De inschrijving zal waarschijnlijk het dubbele van de gevraagde som opleveren. De telegrafische gemeenschap tusschen Corsica en Genua is hersteld.

Betaling van coupons.

De coupons der certificaten 6 pct. russische fondsen, administratie van Vloten & de Gyzelaar c. s., vervallen 1 julij 1859, worden betaald: de coupons der certificaten 6 pct. in assignaten met f 14,31 en in zilver met f 25,05, en die van het algemeen kantoor van administratie onder directie van Stadnitski en van Heukelom c. s., de coupons der certificaten 6 pct. in assignaten met f 14,38 en in zilver f 25,15.

Uitlotingen.

Oostenrijk — oude staatsschuld.

Op 2 november 1859 is uitgeloot serie 190, inhoudende hofkamer obligatien.

Zeetijdingen.

Ter reede van Vlissingen gearriveerd voor Belgie bestemd: den 7 dezer *Emelie*, gez. Brandt, New York; *Espoir*, gez. Durand, *Georg*, gez. Finster, beide van Villa Nova; *Paisano*, gez.

Tod, Monte Video; *Giroffle*, gez. Denies; Camillas; *Hypolite*, gez. Moyon, Requejade; *Elisabeth*, gez. Cawthorn, Londen.

Het engelsche driemastschip *Flying Toam*, sedert 8 dagen van Antwerpen naar zee vertrokken, bestemd naar Cardiff, is dingsdag avond ter reede zonder schade teruggekeerd, zijnde in de Noordzee verwaaid geweest.

De fransche schooner *Deux Frères*, gez. Assuilly, welke aan den grond heeft gezeten, is te Vlissingen binnengekomen om nagezien te worden.

Handelsberigten.

Graanmarkten.

Amsterdam 9 november.

Tarwe en gerst prijshoudend.

Raapolie op zes weken f 35¼. Lijnolie op zes weken f 30¼.

Koolzaad 58 p. vl. op 9 vaten olie.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 9 november.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½ pct.	63⅝
	dito Nationale dito	3 〃	—
	dito dito dito	4 〃	97¼
	Aand. Handelmaatschappij	4½ 〃	126¼
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5 〃	103⅜
	Certific. Hope & co.	4 〃	80¾
	dito dito 1855, 6de serie . .	5 〃	99⅛
	dito	6 〃	61⅝
	Aand. spoorweg (afgefourneerd) . .		—
	dito dito (onafgefourneerd) .		—
Polen.	Schatkistobligatien	4 〃	77¾
Spanje.	Obligatien	1½ 〃	31⅛
	dito binnenlandsch	3 〃	41½
	Certific. coupons bewijzen		—
	Crediet instelling (gefourneerd) . .		—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5 〃	53½
	dito amsterdamsche	5 〃	72¾
	dito nationale	5 〃	57½
	dito 1847/1852	2½ 〃	28½
	Bank actien	3 〃	—
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½ 〃	51¾
Portugal.	Obligatien	3 〃	43½
	dito nieuwe	3 〃	42
Grenada.	dito		14⅛
Venezuela.	dito	2½ 〃	27¼
Illinois.	dito	7 〃	79⅝
Mexico.	dito	3 〃	21¼

Beurs van Londen, 7 nov. ten 12 ure. Consols 96⅜

Beurs van Weenen, 7 nov. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 72.—.

Beurs van Parijs, 7 nov. (slotprijzen.) 4½ pct. compt —,— 3 pct. 70,10.

Prijzen van coupons en losbare obligatien.

Amsterdam 7 november.

Metalliek f 23,40; Napelsche f —,—; Diverse engelsche in £ f 11,57½; Engelsche Russen f 11,80; Fransche f 55,25; Belgische f 55,75; Pruissische f 35,—; Spaansche piasters f —,—; Spaansche coupons per fr. f —,—; Hamb. Russen f 32,50; Russische in zilveren roebels f 33,25; Poolsche in fl f 26,50; Nationale metalliek f —,—; Dollars f —,—.

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENSTEN.

Tusschen Middelburg en Rotterdam.

Uren van vertrek in NOVEMBER.

Van Middelburg				Van Rotterdam			
Donderdag	10	's morg.	11 ure.	Vrijdag	11	's morg.	8 ure.
Vrijdag	11	〃	11,30	Zaturdag	12	〃	9,30
Zaturdag	12	's midd.	12	Zondag	13	〃	9,30
Zondag	13	's morg.	6	Maandag	14	〃	9,30
Maandag	14	〃	6	Dingsdag	15	〃	9,30
Dingsdag	15	〃	6	Woensdag	16	〃	10,30
Donderdag	17	〃	6	Vrijdag	18	〃	10,30
Vrijdag	18	〃	6,30	Zaturdag	19	〃	10,30
Zaturdag	19	〃	7	Zondag	20	〃	6
Zondag	20	〃	8	Maandag	21	〃	6
Maandag	21	〃	8,30	Dingsdag	22	〃	6
Dingsdag	22	〃	9,30	Woensdag	23	〃	6

Weldadigheid.

Op den 12 julij ll. overleed, in de kracht zijner jaren, de hoofdonderwijzer van eene der gemeenten op het eiland Zuid-Beveland, een man die door het ontwerpen van verscheidene schoolboeken en het redigeren van verschillende tijdschriften, inzonderheid ten nutte van jeugdige onderwijzers, zich zeer verdienstelijk heeft gemaakt, nalatende zeven weezen, alle dochters, van welke niet eene gehuwd, terwijl drie nog geheel buiten staat zijn eenig middel van bestaan te zoeken.

De groote belangstelling in het lot van deze nu onverzorgde meisjes heeft de hoofdonderwijzers J. A. Augustijn te Heinkenszand, W. Swart te Goes, P. van Hiele aldaar en Abr. de Heer te Kloetinge doen besluiten zich te vereenigen, ten einde *voor haar de weldadigheid van menschenvrienden en inzonderheid van hunne ambtgenooten in te roepen.*

Op hun verlangen hebben dan ook verder in deze provincie, in het belang van dat weldadig oogmerk, zich tot medewerking bereid verklaard: S. van Hoek, predikant te Kapelle op Zuid-Beveland, en de hoofdonderwijzers W. Auer en J. van Sluys te Middelburg, H. J. Bastmeijer te Zierikzee, J. Reijers J.Cz. te IJzendijke en J. van der Baan te Zaamslag, door wie dan ook het offer van christelijke liefdadigheid in ontvang zal genomen worden. — Mogten er vele harten bewogen worden om iets bij te dragen, ten einde men in staat zij tot de zedelijke en maatschappelijke opleiding dezer weezen te kunnen medewerken en alzoo haar geluk te bevorderen.

Bij den hoofdonderwijzer W. Auer is den 29 october van eenen onbekende tot dat doel reeds ontvangen *f* 6.—

Advertentien.

Getrouwd:

N. P. MEERTENS

en

M. H. VAN HOORN.

Middelburg, den 9 November 1859.

Deze kennisgeving gelieve Familie, Vrienden en Begunstigers, zoo binnen als buiten deze stad, ook als bijzondere aan te nemen.

Middelburg, 7 November 1859.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER E. W. A. HUIJER — VRÉKE.

Eenige kennisgeving.

Bevallen van een' ZOON A. F. DE ROOY, geliefde Echtgenoot van P. A. D. RONCA.

Middelburg, 8 November 1859.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ondervonden bij het overlijden van mijne geliefde Echtgenoote ADRIANA MARIA AARTS, betuig ik, ook namens mijne Kinderen en Behuwdkinderen, mijn opregten dank.

Middelburg, J. P. VAN MIERT.

den 9 November 1859.

De genen welke eenige pretentie hebben ten laste van — of verschuldigd zijn aan wijlen den Heer J. SELS, worden verzocht daarvan opgaaf of betaling te doen vóór den 30 November 1859, aan den ondergeteekende.

P. NACHTEGAEL, Exec. Testam.

HEDEN (Donderdag), des namiddags om één ure,

VERKOOPING OP DE GROENMARKT

van **Eiken Ribben en Planken, Zeilen,** eene **Barkas, Kruiwagens,** eene **Karet** enz.

De Notaris D. J. VAN DER HORST SERLÉ zal op Donderdag den 17 November 1859, des avonds ten acht ure, in het **Nederlandsch Logement**, in de **Abdij** *te Middelburg*, in het openbaar bij opbod en afslag verkoopen

DRIE HUIZEN EN ERVEN,

alle staande en gelegen binnen Middelburg.

HET EERSTE op de Houtkaai, wijk H no. 116;

HET TWEEDE in de Zandstraat, wijk Q no. 217;

HET DERDE op den Zuidsingel, nabij de Noordbrug, wijk E no. 27.

Daags vóór en op den dag der Verkooping voor een ieder te bezigtigen.

OPENBARE VERKOOPING

op Woensdag 23 November 1859, in het Parochiehuis te **SCHORE**, van

EENE HOFSTEDE,

met 14 Bunders vruchtbare Gronden,

gelegen onder Schore, aankomende M. PAASSEN aldaar, waarbij nog 8 Bunders Pacht kunnen volgen, met consent van de Verpachters.

Adres, bij den Notaris VAN DEN BUSSCHE en Mr. P. J. A. VAN DAM, te Goes.

UIT DE HAND TE KOOP [illegible] HONDERD STUKS zware, regtstammige Olmen en Essen **BOOMEN**, benevens eenige **Notenboomen**, staande op de Hofstede bewoond door JAN MOL Jz., onder de Gemeente Nisse.

HET KANTOOR van den **Notaris** D. VERHULST, die, in gevolge Koninklijk Besluit van 5 October jl. zijne standplaats van Veere naar Middelburg heeft overgebragt, is voorloopig gevestigd in de Lange Singelstraat te Middelburg, wijk N no. 173.

De gelegenheid om de **GROENE MEÊ** te laten droogen in de Meekrap- en Garancinefabriek **Zuidbeveland te GOES**, *blijft bij voortduring bestaan voor allen die er* prijs op stellen hunne Wortels spoedig en goed bewerkt te zien. Informatien deswegens kunnen worden gevraagd aan allen die daarvan gebruik hebben gemaakt en nog dagelijks maken, met name: B. GILJAM te Goes, P. DE ZEEUW te Waarde, Dr. C. A. VAN RENTERGHEM & Co. te Goes, JOOST VAN DAMME te Wolfaartsdijk, A. KAKEBEEKE te Goes, D. LIJS te Waarde, C. KORSTANJE te Goes, J. POELMAN, te Yerseke enz.

Reedhuur tot **Racyn** *f* 20,— per 500 Ned. ℔ zonder meer, mits aangevoerd franco vóór de Fabriek.

VERHAGEN & Co.

De ondergeteekende zijnen **Winkel in KOEK** enz. op heden geopend hebbende, beveelt zich minzaam in ieders gunst.

J. J. DIKKENBERG, Vlasmarkt, K 155.

SLIJM- EN MAAGPILLEN.

Deze PILLEN, die sints vele jaren met het beste gevolg tegen de **Slijm** en als **Maagversterkend** gebruikt worden, door hare zachte werking de **spijsvertering zeer bevorderen**, bijzonder goed tegen de **Gal** en zeer **zacht laxerend** zijn, zijn tegen 32½ cent het Doosje, met berigt van het *gebruik, verkrijgbaar door tusschenkomst van de HH.*

Axel, J. W. Verbeek Vrolijk. Middelburg, W. P. v. d. Kamer.

Bergen op Z., J. P. Verlinden. Tholen, Wed. v. Rijssel & Zoon.

Goes, J. A. Le Cointre. Vlissingen, P. Bagaay.

Hulst, J. Nederveen. Zierikzee, J. Bal Cz.

Onlangs is ergens blijven staan eene **zwart Zijden PARAPLUIE** met Hoornen Knop, gemerkt met den naam van den Eigenaar; de vinder wordt verzocht dezelve terug te bezorgen.

MEN VRAAGT **eene Hoofd-Onderwijzeres** aan de Inrigting tot opleiding van Vrouwelijke Dienstboden. Adres: J. C. & W. ALTORFFER.

Eene bejaarde **Dienstmeid** terstond benoodigd, liefst uit den Boerenstand. Adres Vlasmarkt, wijk L no. 7.

Eene Burger **Dienstmeid** benoodigd. Langend. B 131.

Terstond een **Bakkersknecht** benoodigd bij G. V. LOOPIK, Korte Noordstraat.

J. SIX DIJKSTRA verlangt een **Jongeling** op de Binderij, tevens geschikt achter den Toonbank.

De Boekhandelaar J. C. LOMAN JR., te Amsterdam, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

Proeve eener GESCHIEDENIS der WATERGENEESKUNDE.

Naar het Hoogduitsch van BERNHARD HIRSCHEL, Med. Doctor en practiserend Geneesheer te Dresden, 1ste stukje. Oude Geschiedenis en Middeleeuwen. Met zes uitstaande gesteendrukte Platen. Prijs *f* 1,90.

De in dit werkje voorkomende Voorrede van den Vertaler bevat eene uitvoerige Antikritiek der ten vorigen jare in verschillende Tijdschriften geplaatste Beoordeelingen van het mede bij den Uitgever dezes verschenen Boekje.

Dr. J. C. M. SELINGER, **Twee maanden Boer.** Authentieke Levensschets van

VINCENZ PRIESZNITZ.

Met Portret en Facsimile. Prijs 90 cent.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.